

ОК 1. ФІЛОСОФІЯ НАУКИ.

Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 1-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 5,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 01.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 02.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК 04.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ФК 1.** Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей **ФК 2.** Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. **ФК 4.** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **ПР01** Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. **ПР02** Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. **ПР05** Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. **ПР07** Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності. **ПР08** Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Предмет та основні концепції сучасної філософії науки. *Тема 2.* Наука в культурі сучасної цивілізації. *Тема 3.* Виникнення науки та основні етапи її розвитку. *Тема 4.* Наука як соціальний інститут. *Тема 5.* Становлення науки в новоевропейській культурі. *Тема 6.* Структура наукового знання. *Тема 7.* Засновки науки та її структура. *Тема 8.* Динаміка як процес породження нового знання. *Тема 9.* Наукові традиції і наукові революції. *Тема 10.* Особливості сучасного етапу розвитку науки.

Рекомендовані джерела:

1. Антологія сучасної філософії науки, або усмішка ASIMO / за наук. ред. В.П. Мельника та А.С. Синиці. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 568 с.
2. Добронравова І.С. Практична філософія науки. Суми, 2017. 352 с.
3. Добронравова І.С. Практична філософія науки. Суми, 2017. Р. 2. 215 с.
4. Добронравова І.С. Практична філософія постнекласичної науки про наукову істину та людську свободу. Філософія освіти. 2014. № 2. С. 224–234.
5. Добронравова І.С. Філософія і методологія науки: підручник. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 223 с.
6. Ратніков В.С. Основи філософії науки і філософії техніки: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2012. 291 с. 7.
7. Філософія науки: навчальний посібник / О.М. Кузь, В.Ф. Чешко. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 172 с.
8. Філософія науки: підручник / І.С. Добронравова, Л.І. Сидоренко, В.Л. Чуйко та ін.; за ред. І.С. Добронравової. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с.

9. Філософія науки. Етика та методологія наукового дослідження: навч.- метод. посіб. для підготовки докторів філософії «Doctor of Philosophy» (PhD) / І.Г. Утюж [та ін.]. Запоріжжя: ЗДМУ, 2018. 76 с.

10. Філософія сучасної науки і техніки: підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с.

ОК 2. ТЕОРІЇ ЕКОНОМІКИ

Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 1-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 4,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. *ЗК 03* Здатність працювати в міжнародному контексті. *ЗК 04.* Здатність генерувати нові ідеї (креативність). *ЗК 05.* Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. *ФК 01.* Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. *ФК 03.* Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки. методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. *ФК 05.* Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. *ФК 06.* Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. *ФК 07.* Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації: комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. *ФК 09.* Здатність застосовувати сучасний економіко-математичний та економіко-статистичний інструментарій у аналізі поведінки економічних суб'єктів, у виявленні чинників зміцнення конкурентоспроможності господарських одиниць та державних інституцій та у поліпшенні розподілу і перерозподілу створеного національного продукту.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: *ПР 01.* Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки. управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. *ПР 02.* Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. *ПР 05.* Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/ або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. *ПР 06.* Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми

економіки державною та іноземною мовами. кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. *ПР 08.* Шанувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. *ПР 09.* Формулювати і перевіряти гіпотези: використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/ або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Генезис сучасних економічних теорій. *Тема 2.* Неолібералізм і соціальне ринкове господарство. *Тема 3.* Монетаризм як основна школа сучасної неокласики. *Тема 4.* Теорії сучасного консерватизму. *Тема 5.* Неокейнсіанство і посткейнсіанство. *Тема 6.* Сучасний інституціоналізм та нова інституціональна теорія. *Тема 7.* Неординарні економічні теорії і школи. *Тема 8.* Теорії міжнародної торгівлі. *Тема 9.* Моделі зростання й модернізації країн “третього світу”. *Тема 10.* Проблеми трансформації економіки. *Тема 11.* Теоретичні засади розвитку економіки знань.

Рекомендовані джерела:

1. Douglas A. Transaction Costs Literature review. The University of Chicago Press, 2000. 214 p.
2. Базилевича В. Д. Історія економічних учень: підручник у 2 ч. / В. Д. Базилевич, П. М. Леоненко, Н. І. Гражевська, Т. В. Гайдай; за ред. В. Д. Базилевича. 2-ге вид., випр. К.: Знання, 2005. 567 с.
3. Гриценко О. А. Сучасні економічні теорії: конспект лекцій для студентів другого (магістерського) освітньо-кваліфікаційного рівня галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-консалтинг» денної форми навчання. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Яро-слава Мудрого, 2019. 48 с.
4. Іванова Н.Ю. Управлінська економіка. Навч. посіб.. К.: Логос, 2016. 132 с.
5. Історія економічної думки: навч. посіб. / за ред. Л. Я. Корнійчук. К.: Фенікс, 1996. 416 с.
6. Кулинич Р.О. Економічний розвиток в умовах глобалізації світових економічних процесів. Ефективна економіка. 2024. № 4. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.2>
7. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Комплексна оцінка забезпечення сталого людського розвитку. Університетські наукові записки. Науковий часопис Хмельницького університету управління та права. ХУУП, 2018. № 3, 4. С. 368 – 380.
8. Кулинич Р.О., Михайлов В.С. Соціально-економічні цикли: теоретична інтерпретація та статистичне оцінювання. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2023. № 6. С. 413 – 423. (DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-65>)
9. Несененко П. П., Артеменко О. А., Патлатой О. Є. Сучасні економічні теорії: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2017. 326 с.
10. Шевченко О. О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 280 с.
11. Яковенко Р.В. Основи теорії економіки для технічних спеціальностей: Навч. пос. Кіровоград: „Поліграф-Сервіс”, 2009. 120 с.

ОК 3. АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ.

Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 1-й, 2-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 6,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 3.** Здатність працювати в міжнародному контексті. **ФК 2** Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. **ФК 5.** Здатність виявляти,

поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 2** Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. **РН 6.** Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Академічний стиль: загальний огляд. *Тема 2.* Науковий текст: структурно-сміслові компоненти; лексичні, граматичні та стилістичні особливості. Жанри іншомовних наукових текстів. *Тема 3.* Теорія та практика перекладу наукової англійської літератури. *Тема 4.* Теоретичні засади реферування та анотування. *Тема 5.* Написання наукових статей іноземною мовою та анотацій до наукових статей. Написання тез доповідей. *Тема 6.* Наукове та ділове листування. *Тема 7.* Загальна характеристика дослідницької роботи. Стратегії й тактики спілкування в академічному середовищі. *Тема 8.* Основи написання грантів.

Рекомендовані джерела:

1. Deutsch am Arbeitsplatz /Joachim Becker, Matthias Merkelbach. Berlin: Cornelsen, 2016. 248 S.
2. Edward de Chazal & Sam McCarter. Oxford EAP / A course in English for Academic Purposes. Upper-intermediate/B2, Oxford University press, 2015. 239 p.
3. English for Academics / A communication skills course for tutors, lecturers and PhD students. Book 1. Cambridge University Press & British Council, 2014. 175 p.
4. English for Academics / A communication skills course for tutors, lecturers and PhD students. Book 2. Cambridge University Press & British Council, 2015. 171 p.
5. Hogue A. First Steps in Academic Writing (The Longman Academic Writing Series). UK: Pearson & Longman, 2008. 229 p.
6. Michael McCarthy & Felicity O'Dell. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2019. 144 p.
7. Trubchaninova, T., Zaiarna, I., Zhyhadlo, O. Introduction to Academic Writing: Reference and Practice for PhD Students in Law. Вступ до академічного письма: навчальний посібник для здобувачів наукового ступеня доктора філософії в галузі права / О. Жигадло, І. Заярна, Т. Трубочанінова. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 88 с.
8. Wallwork A. English for Academic Research: Vocabulary Exercises. 2nd printing. Springer, 2016. 203 p.
9. Бахов І. С. English for Post-Graduate Students. Англійська мова для аспірантів і здобувачів: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2008.
10. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця, Нова книга, 2004. 576 с.
11. Лищенко Л.Л. Навчальний посібник для аспірантів немовних факультетів/ Л.Л. Лищенко, В.О. Ужик, О.А. Сергеева. "Practice in scientific reading". Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2004. 120 с.
12. Марчишина А.А. Basics of Academic Writing: навчальний посібник з основ наукового письма. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 168 с.
13. Яхонтова Т.В. Основи англійського наукового письма: навчальний посібник для студентів, аспірантів і науковців. Вид. 2-ге. Львів: ПАІС, 2003. 220 с.

ОК 4. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ НАУКОВЦЯ.

Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 1-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 3.** Здатність до професійного спілкування іноземною мовою, належного вживання української мови, використання професійної термінології відповідно до традицій офіційно-ділового стилю усного та письмового мовлення, налагоджувати наукову взаємодію. **ЗК 4.** Здатність до самокритики та самонавчання, удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні, ініціативність. **ЗК 8.** Здатність розуміти основи науково-педагогічної діяльності, комунікувати, зрозуміло доносити інформацію до підготовленої або не підготовленої аудиторії, навчати інших, викладати навчальні дисципліни. **ФК 1.** Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в публічному управлінні та адмініструванні, дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях. **ФК 4.** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. **ФК 7.** Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності. **ФК 12.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері публічного управління та адміністрування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 2.** Демонструвати навички презентації та обговорення результатів досліджень, наукових та прикладних проблем публічного управління та адміністрування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях. **РН 5.** Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Мовна особистість науковця – дослідника в соціокультурній парадигмі ХХІ ст. *Тема 2.* Науковий стиль української мови: загальна характеристика і специфічні риси. З історії становлення і розвитку наукового стилю української мови. Мовні особливості української наукової мови. *Тема 3.* З історії становлення і розвитку наукового стилю української мови. *Тема 4.* Мовні особливості української наукової мови. *Тема 5.* Наукові тексти різних жанрів: властивості і структурно-сміслові компоненти. *Тема 6.* Композиція писемного наукового тексту. *Тема 7.* Мовне оформлення результатів наукової роботи. *Тема 8.* Наукова стаття як самостійний науковий твір. *Тема 9.* Науковий відгук і наукова рецензія. *Тема 10.* Виступ із науковим повідомленням. *Тема 11.* Мовленнєва поведінка в усній науковій дискусії, полеміці. *Тема 12.* Комп'ютерна презентація наукового виступу.

Рекомендовані джерела:

1. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. Львів: Світ, 2003. 434 с.
2. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 216 с.
3. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.

ОК 5. ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 2-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 4,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 01.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 03.** Здатність працювати в міжнародному контексті. **ЗК 04.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ЗК 05.** Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів

професійної етики та академічної доброчесності. *ФК 01.* Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. *ФК 03.* Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки. методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. *ФК 05.* Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. *ФК 06.* Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. *ФК 07.* Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації: комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. *ФК 08.* Здатність застосовувати результати економічних досліджень для розробки та реалізації стратегії інноваційного розвитку економіки та формування бізнес-моделей економіки інноваційного спрямування. *ФК 09.* Здатність застосовувати сучасний економіко-математичний та економіко-статистичний інструментарій у аналізі поведінки економічних суб'єктів, у виявленні чинників зміцнення конкурентоспроможності господарських одиниць та державних інституцій та у поліпшенні розподілу і перерозподілу створеного національного продукту.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: *ПР 01.* Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки. управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. *ПР 02.* Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. *ПР 03.* Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках. *ПР 05.* Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/ або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. *ПР 08.* Шанувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямків, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. *ПР 10.* Вміти застосовувати сучасний науковий інструментарій економіко-математичного моделювання діяльності господарських суб'єктів та державних інституцій, функціонального та особистого розподілу доходів, пропонувати заходи з підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Становлення економічної думки та еволюція раних цивілізацій (період до V ст. н.е.). *Тема 2.* Розвиток господарства та економічної думки Європейської цивілізації в період середньовіччя (V–XV ст.). *Тема 3.* Меркантилізм, формування передмов та становлення ринкової економіки (XVI–XVIII ст.). *Тема 4.* Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (XVIII–XIX ст.), становлення класичної політичної економії. *Тема 5.* Альтернативні класичній школі напрями економічної теорії XIX ст. та зародження монополістичної конкуренції. *Тема 6.* Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX – початок XX ст. до першої світової війни). *Тема 7.* Економічна думка в період державно- монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX ст.). *Тема 8.* Розвиток національних економік в міжвоєнний період (1919-1939 рр.). *Тема 9.* Неокласичні концепції початку XX ст. *Тема 10.* Розвиток національних економік Європейської цивілізації в системі світового господарства (1939-90 рр.). *Тема 11.* Господарство України в 1939 р. – 90-ті рр. XX ст. *Тема 12.* Основні напрями економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції та гуманістично-моральної еволюції (друга половина XIX – початок XXI ст.). *Тема 13.* Основні напрями економічної думки в Україні (період до XVIII ст.). *Тема 14.* Розвиток української економічної науки другої половини XIX – початку XX ст. *Тема 15.* Концепції XX ст. та моделі української економічної перспективи і XXI ст.

Рекомендовані джерела:

1. Грузіна І. А. Теорія управління [Електронний ресурс] : навч. пос. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 138 с.
2. Дюфло Е. Дієва економіка для важких часів. К.: Наш формат. 2021. 416 с.
3. Забарна Е. М. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підруч. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 412 с.
4. Кулинич Р.О. Економічний розвиток в умовах глобалізації світових економічних процесів. *Ефективна економіка*. 2024. № 4. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.2>
5. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Комплексна оцінка забезпечення сталого людського розвитку. *Університетські наукові записки*. Науковий часопис Хмельницького університету управління та права. ХУУП, 2018. № 3, 4. С. 368 – 380.
6. Кулинич Р.О., Михайлов В.С. Соціально-економічні цикли: теоретична інтерпретація та статистичне оцінювання. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. № 6. С. 413 – 423. (DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-65>)
7. Парфенцева Н. О., Кулинич Р. О. Статистичне вивчення соціально-економічного розвитку України : [підруч.]. К.: ВПД “Формат”, 2011. 456 с.
8. Реворт К. Економіка пончика. Як економісти XXI століття бачать світ. К.: Наш формат. 2019. 296 с.
9. Якобчук В. П. Історія економіки та економічної думки [Текст]: Навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 476 с.

ОК 6. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОЇ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 1-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 6,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 2.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел **ЗК 3.** Здатність працювати в міжнародному контексті. **ЗК 4.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність) **ФК 1.** Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. **ФК 2.** Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. **ФК 3.** Здатність

використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. **ФК 4.** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. **ФК 5.** Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. **ФК 7.** Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. **ФК 9.** Здатність застосовувати сучасний економікоматематичний та економіко-статистичний інструментарій у аналізі поведінки економічних суб'єктів, у виявленні чинників зміцнення конкурентоспроможності господарських одиниць та державних інституцій та у поліпшенні розподілу і перерозподілу створеного національного продукту.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **ПР 2.** Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. **ПР 5.** Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. **ПР 6.** Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. **ПР 7.** Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності. **ПР 8** Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. **ПР 9.** Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані. **ПР 10.** Вміти застосовувати сучасний науковий інструментарій економіко-математичного моделювання діяльності господарських суб'єктів та державних інституцій, функціонального та особистого розподілу доходів, пропонувати заходи з підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Вступ до курсу «Методологія наукової та педагогічної діяльності». Основи академічної етики. *Тема 2.* Інформаційна база наукових досліджень. *Тема 3.* Електронні джерела інформації у наукових дослідженнях та навчанні. *Тема 4.* Пошук монографій, статей та наукових періодичних видань. Правила роботи з джерелами наукової інформації. *Тема 5.* МНБД Web of Science. *Тема 6.* Оприлюднення та опублікування результатів наукового дослідження. *Тема 7.* Наукова комунікація.

Рекомендовані джерела:

1. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень: Підруч. / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. - 2-е вид., переробл. і доповн. - К. : Знання, 2007. - 317 с. - Бібліогр.: с. 295-317. - укр.

2. Національний стандарт України. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 16 с.
3. Національний стандарт України. Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості. ДСТУ 4861:2007. – К.: Держспоживстандарт України, 2009. – 82 с.
4. Національний стандарт України. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. ДСТУ 3008:2015. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 26 с.
5. Національний стандарт України. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT). ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – К.: Держспоживстандарт України, 2007. – 92 с.
6. НРАТ (Національний репозитарій академічних текстів). Електронний ресурс. – URL: <https://nrat.ukrintei.ua/>
7. Електронні ресурси. ДНТБ. Електронний ресурс. – URL: <https://dntb.gov.ua/foundations-ua/e-resources-ua>
8. Наукові ресурси. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. Електронний ресурс. – URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/1539>
9. Академічна доброчесність та етика. ХУУП. Електронний ресурс. – URL: <https://univer.km.ua/pro-universytet/akademichna-dobrochesnist-ta-etyka> Закон України «Про освіту» від 05.08.2017 № 2145-VIII (чинний, редакція від 01.01.2023). Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
10. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (чинний, редакція від 31.03.2023). Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
11. Закон України «Про науково-технічну інформацію» від 25.06.93 № 3323-XII (чинний, редакція від 19.04.2014). Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>
12. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII (чинний, редакція від 31.03.2023). Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19/>
13. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 № 2811-IX (чинний, редакція від 31.03.2023). Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2811-20#Text>
14. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (чинний, редакція від 22.03.2022). Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 № 261 (чинний, редакція від 19.04.2019). Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
16. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів» від 17.10.2021 № 1197 (чинний, редакція від 17.10.2021). Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1197-2021-%D0%BF#Text>
17. Наказ МОН від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (чинний, редакція від 12.07.2019, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 03.02.2017 за № 155/30023) . – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
18. Наказ МОН від 15.01.2018 № 32 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» (чинний, у редакції від 16.02.2021) . – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0148-18#Text>
19. Наказ МОН України «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» від 23.09.2019 № 1220 (чинний, редакція від

22.07.2022, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 08.10.2019 за № 1086/34057). Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text>

Наказ МОН України «Про затвердження Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук» від (чинний, редакція від 13.12.2021, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13.01.2022 за № 28/37364). Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0028-22#Text>

ОК 7. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЗАХИСТ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.

Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 2-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 4,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 4.** Здатність до самокритики та самонавчання, удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні, ініціативність. **ЗК 5.** Здатність приймати обґрунтовані рішення, застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, під час організації та проведення навчальних занять. **ЗК 6.** Здатність здійснювати наукові дослідження на основі принципу академічної доброчесності, реєструвати та захищати право інтелектуальної власності. **ФК 1.** Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в публічному управлінні та адмініструванні, дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях. **ФК 12.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері публічного управління та адміністрування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 2.** Демонструвати навички презентації та обговорення результатів досліджень, наукових та прикладних проблем публічного управління та адміністрування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях. **РН 4.** Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з публічного управління та адміністрування, адаптувати й застосовувати сучасні управлінські моделі та відповідний зарубіжний досвід публічного управління. **РН 5.** Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми. **РН 6.** Застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, педагогічній і професійній діяльності. **РН 7.** Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з публічного управління та адміністрування у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. **РН 8.** Глибоко розуміти загальні принципи та методи публічного управління та адміністрування, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у професійній сфері та у викладацькій практиці.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Академічна доброчесність: поняття та правові засади. *Тема 2.* Дотримання прав інтелектуальної власності як прояв академічної доброчесності. Авторське право. *Тема 3.* Дотримання стандартів академічної доброчесності. Робота з джерелами. *Тема 4.* Порушення авторського права. Плагіат. *Тема 5.* Захист права інтелектуальної власності. *Тема 6.* Відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

Рекомендовані джерела:

1. Академічна доброчесність. Аналітичний звіт та рекомендації : аналітична записка / уклад.: І. Єгорченко, М. Серебряков ; Проект «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія!». 2018. 37 с.

2. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / заг. ред.: Н.Г. Сорокіна, А.Є. Артюхов, І.О. Дегтярьова. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

3. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики» ; заг. ред.: Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234 с.

4. Бондаренко С.В. Авторське право та суміжні права. Київ: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. 288 с.
5. Висоцька Л., Кирилова Д. CASE: Академічна доброчесність. Навчально-методичний посібник для педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету». Кривий Ріг: ВСП «КРФК НАУ», 2022. 60 с.
6. Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Черкаси: АММО, 2015. 93 с.
7. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії. Дух і літера. Спец. вип. «Університетська автономія». Київ, 2008. № 19. С. 93–102.
8. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20/card4#History>.
9. Академічне письмо та бібліографія URL: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.
10. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-VII URL: fs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-prodiyalsnis/zakoni-ukraini/65715.html.
11. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII URL: <http://www.osvita-konotop.gov.ua/zakon-ukra%D1%97ni-vid-05-09-2017-2145-viii-pro-osvitu.html>.
12. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець; редколегія: В.С. Пашкова, О.В. Воскобойнікова-Гузєва, Я.Є. Сошинська, О.М. Бруй; Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечна асоціація. Київ: УБА, 2016. 117 с.
13. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. д.ю.н., проф. Булеци С.Б., к.ю.н., доц. Чепис О.І. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
14. Право інтелектуальної власності: акад. курс: підруч. для студ. вищих навч. закладів. Київ: Вид. дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
15. Ромакін В.В. Академічна етика як передумова верховенства права. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія «Педагогіка». Миколаїв, 2006. Вип. 33. Т. 46. С. 174–179.
16. Фундаментальні цінності академічної доброчесності: пер. з англ. / Міжнародний центр академічної доброчесності, 2019. 39 с.
17. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2012. 320 с.
18. Шкіцька, І.Ю. Основи академічної доброчесності: практикум : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 64с.
19. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. Київ, 2016. 61 с.
20. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників» / уклад. О.О. Гужва ; Інститут соціально-гуманітарних досліджень, Харківський національний університет ім. В.Н. Карабіна, 2016. 72 с.

ОК 8. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.

Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 3-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 02.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ФК-02** Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. **ФК-03** Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне

забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. **ФК-06** Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **ПР-04** Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи. **ПР-05** Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. **ПР-07** Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності. **ПР-09** Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані. **ПР-10** Вміти застосовувати сучасний науковий інструментарій економіко-математичного моделювання діяльності господарських суб'єктів та державних інституцій, функціонального та особистого розподілу доходів, пропонувати заходи з підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Інформаційно-комунікаційні технології у вирішенні задач професійної та наукової діяльності. *Тема 2.* Використання засобів мережевих інформаційних технологій і телекомунікацій в наукових дослідженнях. *Тема 3.* Інформаційні технології для обробки і оформлення результатів наукових досліджень. *Тема 4.* Інтерпретація та унаочнення результатів наукових досліджень засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Тема 5.* Мультимедійна підтримка промов та виступів.

Рекомендовані джерела:

1. Про інформацію : Закон України : прийнятий Верховною Радою України 02.10.92 № 2657-ХІІ зі змін. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua
2. Про науково-технічну інформацію : Закон України : прийнятий Верховною Радою України 25.06.93 № 3322-ХІІ зі змін. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua
3. Про підготовку науково-педагогічних кадрів через аспірантуру і докторантуру у вищих навчальних закладах : рішення М-ва освіти і науки України від 23.05.2002 № 5/4-5. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua.
4. Биков І.Ю. Microsoft Office в задачах економіки та управління : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І.Ю. Биков. – Київ : Професіонал, 2006. – 263 с.
5. Гуревич Р.С. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях : навч. посіб. для студ. педагог. ВНЗ і слухачів ін-тів післядипломної педагог. освіти / Р.С. Гуревич, М.Ю. Кадемія. – Вінниця : Планер, 2005. – 366 с.
6. Гуревич Р.С. Методика професійного навчання з інформаційних технологій: Навч. посіб./ Р.С. Гуревича. – Вінниця: Державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського, 2007.- 313 с.
7. Створюємо презентації. Power Point / Упорядник І.В.Скляр – К.: Редакції загальнопедагогічних газет, 2005. – 112 с.
8. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. для студ., магістрів, асп. і викл. вищ. навч. закл. / [С.У. Гончаренко, П.М. Олійник, В.К. Федорченко та ін.] ; С.У. Гончаренко (ред.), П.М. Олійник (ред.). – Київ : Вища шк., 2003. – 323 с.

9. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / О.В. Крушельницька. – Київ : Кондор, 2006. – 206 с.
10. Луценко Г.В. Автоматизація наукових досліджень : навч. посіб. для студ. ун-тів / Г.В. Луценко. – Черкаси : [Вид. від. ЧНУ ім. Богдана Хмельницького], 2009. – 247 с.
11. Мельников В.П. Інформаційні технології / В.П. Мельников. – М. : Академія, 2009. – 432 с.
12. Степанова Я.М. Сучасні методи і засоби передачі даних : підручник / Я.М. Степанова, В.Я. Рассмакін. – Київ : Київ. нац. торг.-екоп. ун-т, 2006. – 252 с.
13. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури. 2016. 144 с.

ОК 9. МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 3-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 4,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: *ЗК 01.* Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. *ЗК 04.* Здатність генерувати нові ідеї (креативність). *ФК 03.* Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки. методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. *ФК 06.* Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. *ФК 07.* Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації: комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. *ФК 08.* Здатність застосовувати результати економічних досліджень для розробки та реалізації стратегії інноваційного розвитку економіки та формування бізнес-моделей економіки інноваційного спрямування. *ФК 09.* Здатність застосовувати сучасний економіко-математичний та економіко-статистичний інструментарій у аналізі поведінки економічних суб'єктів, у виявленні чинників зміцнення конкурентоспроможності господарських одиниць та державних інституцій та у поліпшенні розподілу і перерозподілу створеного національного продукту.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: *ПР 03.* Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках. *ПР 04.* Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи. *ПР 05.* Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/ або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. *ПР 07.* Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності. *ПР 09.* Формулювати і перевіряти гіпотези: використовувати для обґрунтування висновків

належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/ або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані. *ПП 10.* Вміти застосовувати сучасний науковий інструментарій економіко-математичного моделювання діяльності господарських суб'єктів та державних інституцій, функціонального та особистого розподілу доходів, пропонувати заходи з підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Методологічні засади статистичної оцінки економічних систем. *Тема 2.* Нормативно-інформаційне забезпечення статистичного вивчення економічних систем України. *Тема 3.* Індексний аналіз взаємозв'язку показників економічних систем. *Тема 4.* Регресійний і кореляційний аналіз та статистичні рівняння залежностей в оцінюванні взаємозв'язків соціально-економічних явищ. *Тема 5.* Статистичне прогнозування та моделювання залежностей показників економічних систем. *Тема 6.* Метод комплексних статистичних коефіцієнтів в оцінці результатів економічних систем.

Рекомендовані джерела:

1. Кулинич О. І. Економетрія : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 1997. 116 с.
2. Кулинич О. І. Економетрія : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 2003. 215 с.
3. Кулинич О. І. Економетрія: Практикум : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 1998. 160 с.
4. Кулинич О. І., Кулинич Р. О. Теорія статистики : [підруч.]. [7-те вид. , перероб. і доп.]. К. : Знання, 2015. 239 с.
5. Кулинич Р. О. Статистичні методи аналізу взаємозв'язку показників соціально-економічного розвитку : [монографія]. К. : ВПД "Формат", 2008. 288 с.
6. Кулинич Р.О. Статистична оцінка чинників соціально-економічного розвитку: Монографія. К.: Знання, 2007. 311 с.
7. Парфенцева Н. О., Кулинич Р. О. Статистичне вивчення соціально-економічного розвитку України : [підруч.]. К.: ВПД "Формат", 2011. 456 с.
8. Кулинич Р.О. Аналіз виробничої функції на основі методу статистичних рівнянь залежностей. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. №5. С. 316 – 322. (DOI: 10.31891/2307-5740-2018-262-5(1)-316-322) (DOI: 10.5281/zenodo.3614702)
9. Кулинич Р.О. Оптимізація фондоозброєності на основі статистичної функціональної теоретичної моделі виробничої функції. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. №6. С. 43 – 47. (DOI: 10.31891/2307-5740-2018-264-6(1)-43-47)
10. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичне моделювання і прогнозування для обґрунтування програм соціально-економічного розвитку : [навч. вид.]. [2-е вид., доп.]. Хмельницький: ХУУП імені Леоніда Юзькова, 2019. 57 с.
11. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичні методи прогнозування показників соціально-економічного розвитку та способи оцінки їх результатів. Банківська справа, 2019. №2. С. 28-47.
12. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Метод статистичних рівнянь залежностей: критерії застосування та основні функції. Університетські наукові записки. Науковий часопис Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. ХУУП, 2019. № 4. С. 197 – 211. (DOI: 10.37491/UNZ.72.18)
13. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичні методи прогнозування показників соціально-економічного розвитку та способи оцінки їх результатів. Формування ринкових відносин в Україні. Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки, 2019. № 11 (222). С. 16 – 27. (<http://doi.org/10.5281/zenodo.3606111>)
14. Кулинич Р.О., Михайлов В.С. Соціально-економічні цикли: теоретична інтерпретація та статистичне оцінювання. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2023. № 6. С. 413 – 423. (DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-65>)

ВК 1. ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 3-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 01.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 02.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК 03** Здатність працювати в міжнародному контексті. **ЗК 05.** Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. **ФК 01.** Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. **ФК 03.** Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки. методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. **ФК 05.** Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. **ФК 06.** Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. **ФК 07.** Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації: комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. **ФК 08.** Здатність застосовувати результати економічних досліджень для розробки та реалізації стратегії інноваційного розвитку економіки та формування бізнес-моделей економіки інноваційного спрямування. **ФК 09.** Здатність застосовувати сучасний економіко-математичний та економіко-статистичний інструментарій у аналізі поведінки економічних суб'єктів, у виявленні чинників зміцнення конкурентоспроможності господарських одиниць та державних інституцій та у поліпшенні розподілу і перерозподілу створеного національного продукту.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **ПР 01.** Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки. управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. **ПР 02.** Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. **ПР 03.** Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках. **ПР 04.** Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи. **ПР 06.** Вільно презентувати та обговорювати з

фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами. кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. *ПП 10.* Вміти застосовувати сучасний науковий інструментарій економіко-математичного моделювання діяльності господарських суб'єктів та державних інституцій, функціонального та особистого розподілу доходів, пропонувати заходи з підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Предмет, метод і завдання економічної статистики. *Тема 2.* Статистика населення. *Тема 3.* Статистика зайнятості населення. *Тема 4.* Статистика оплати праці. *Тема 5.* Статистика основних і оборотних виробничих фондів. *Тема 6.* Статистика виробництва промислової та сільськогосподарської продукції. *Тема 7.* Статистика витрат на продукцію (товари, роботи, послуги). *Тема 8.* Статистика споживчого ринку та цін. *Тема 9.* Статистика фінансових результатів господарської діяльності. *Тема 10.* Статистика доходів і витрат населення. *Тема 11.* Система національних рахунків. *Тема 12.* Комплексна оцінка соціально-економічних показників міжнародної статистики.

Рекомендовані джерела:

1. Головач А. В. Статистичне забезпечення управління економікою: прикладна статистика [Текст] : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2005. 333 с.
2. Манцуров І. Г. Статистика економічного зростання та конкурентоспроможності країни [Текст] : монограф. К. : КНЕУ, 2006. 392 с.
3. Кулинич О. І. Економетрія : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 1997. 116 с.
4. Кулинич О. І. Економетрія : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 2003. 215 с.
5. Кулинич О. І. Економетрія: Практикум : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 1998. 160 с.
6. Кулинич О. І., Кулинич Р. О. Теорія статистики : [підруч.]. [7-те вид. , перероб. і доп.]. К. : Знання, 2015. 239 с.
7. Кулинич Р. О. Статистичні методи аналізу взаємозв'язку показників соціально-економічного розвитку : [монографія]. К. : ВПД "Формат", 2008. 288 с.
8. Кулинич Р.О. Статистична оцінка чинників соціально-економічного розвитку: Монографія. К.: Знання, 2007. 311 с.
9. Парфенцева Н. О., Кулинич Р. О. Статистичне вивчення соціально-економічного розвитку України : [підруч.]. К.: ВПД "Формат", 2011. 456 с.
10. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Комплексна оцінка забезпечення сталого людського розвитку. *Університетські наукові записки.* Науковий часопис Хмельницького університету управління та права. ХУУП, 2018. № 3, 4. С. 368 – 380.
11. Кулинич Р.О. Аналіз виробничої функції на основі методу статистичних рівнянь залежностей. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки.* 2018. №5. С. 316 – 322. (DOI: 10.31891/2307-5740-2018-262-5(1)-316-322) (DOI: 10.5281/zenodo.3614702)
12. Кулинич Р.О. Оптимізація фондоозброєності на основі статистичної функціональної теоретичної моделі виробничої функції. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки.* 2018. №6. С. 43 – 47. (DOI: 10.31891/2307-5740-2018-264-6(1)-43-47)
13. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичне моделювання і прогнозування для обґрунтування програм соціально-економічного розвитку : [навч. вид.]. [2-е вид., доп.]. Хмельницький: ХУУП імені Леоніда Юзькова, 2019. 57 с.
14. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичні методи прогнозування показників соціально-економічного розвитку та способи оцінки їх результатів. *Банківська справа,* 2019. №2. С. 28-47.
15. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Метод статистичних рівнянь залежностей: критерії застосування та основні функції. *Університетські наукові записки.* Науковий часопис

Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. ХУУП, 2019. № 4. С. 197 – 211. (DOI: 10.37491/UNZ.72.18)

16. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичні методи прогнозування показників соціально-економічного розвитку та способи оцінки їх результатів. *Формування ринкових відносин в Україні*. Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки, 2019. № 11 (222). С. 16 – 27. (<http://doi.org/10.5281/zenodo.3606111>)

17. Кулинич Р.О. Індексний аналіз адміністративних правопорушень в Україні за період 2014 – 2018 рр. *Статистика України*, 2020. № 1. С.102 – 107. (Doi: 10.31767/su.1(88)2020.01.12)

18. Кулинич Р.О., Гінчук Л.І. Аспекти обліково-статистичної роботи місцевих загальних судів щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення. *Науковий вісник НАСОА*. 2023. № 1-2. С.17 – 28. (Doi: 10.31767/nasoa.1-2-2023.02)

19. Кулинич Р.О., Михайлов В.С. Соціально-економічні цикли: теоретична інтерпретація та статистичне оцінювання. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. № 6. С. 413 – 423. (DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-65>)

20. Кулинич Р.О. Економічний розвиток в умовах глобалізації світових економічних процесів. *Ефективна економіка*. 2024. № 4. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.2>

21. Кулинич Р.О. Основні завдання та предмет військово-економічної статистики. *Університетські наукові записки*. Науковий часопис Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. ХУУП, 2024. № 2. С. 4 – 13. (DOI: 10.37491/UNZ.98.1)

ВК 2. СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ І МОДЕЛЮВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 1-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3 кредити ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК02.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК03.** Здатність працювати в міжнародному контексті. **ЗК04.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ФК01.** Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. **ФК02.** Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. **ФК03.** Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. **ФК04.** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. **ФК05.** Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції **ФК07.** Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав 10 інтелектуальної власності. **ФК09.** Здатність застосовувати сучасний економікоматематичний та економіко-статистичний інструментарій у аналізі поведінки економічних суб'єктів, у виявленні чинників зміцнення конкурентоспроможності господарських одиниць та державних інституцій та у поліпшенні розподілу і перерозподілу створеного національного продукту.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни:

ПР2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. **ПР5.** Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. **ПР6.** Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. **ПР7.** Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності. **ПР8.** Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми **ПР9.** Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані. **ПР10.** Вміти застосовувати сучасний науковий інструментарій економіко-математичного моделювання діяльності господарських суб'єктів та державних інституцій, функціонального та особистого розподілу доходів, пропонувати заходи з підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Сутність та вимоги до публічно-управлінських рішень. *Тема 2.* Системний аналіз публічно-управлінських проблем. *Тема 3.* Ключові засади підготовки публічно-управлінських рішень. *Тема 4.* Специфіка прийняття рішень органами публічного управління в умовах особливого періоду.

Рекомендовані джерела:

1. Аналіз державної політики та прийняття управлінських рішень: навчальний посібник / за заг. ред В. А. Гошовської. Київ: НАДУ, 2010. 88 с.
2. Бакуменко В.Д. Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики: монографія. Київ: Вид-во УАДУ, 2000. 328 с.
3. Бакуменко В.Д. Прийняття рішень в державному управлінні: навчальний посібник [у 2 ч.]. Ч. 1. Київ: ВПЦ АМУ, 2010. 276 с.
4. Борщевський В.В., Василиця О.Б., Матвеев Є.Е. Публічне управління в умовах воєнного стану: інституційні трансформації, стратегічне планування та механізми розвитку. Держава та регіони. Серія «Публічне управління і адміністрування». 2022. № 2 (76). С. 30–35.
5. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін.; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. Київ: НАДУ, 2010. 820 с.
6. Карагодін О.В. Розвиток механізмів прийняття й реалізації управлінських рішень в системі державного управління: дис. ... канд. наук держ. упр.: 25.00.02 «Механізми держ. упр.». Донецький державний університет управління. Маріуполь, 2015. 219 с.
7. Керівництво та лідерство в системі державної служби: навчально-методичний посібник / Авт.: Ю.В. Ковбасюк, В.А. Гошовська, Л.А. Пашко. Київ: НАДУ, 2011. 147 с.
8. Колпаков В.М. Самоменеджмент: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Персонал», 2008. 523 с.
9. Лепейко Т.І. Менеджмент: навчальний посібник / Т.І. Лепейко, О.М. Миронова. Харків: ХНЕУ, 2010. 202 с.
10. Мала Н.Т., Процик І.С. Мистецтво прийняття управлінського рішення. Науковий вісник НЛТУ України. 2010. Вип. 20.14. С. 345–351.

11. Миколук А.В. Робота органів місцевого самоврядування під час воєнного стану. Таврійський науковий вісник. Серія «Публічне управління та адміністрування». 2022. № (2). С. 67–73.
  12. Мірошниченко Ю.Р. Організаційно-правові засади підготовки та прийняття державно-політичних рішень. Харків: Фактор, 2004. 224 с.
  13. Теорія і практика прийняття управлінських рішень: навчальний посібник / Крупник А.С., Линьов К.О., Нужний Є.М., Рудик О.М. Київ: Видавничий дім «ПРОСТІР», 2007. 156 с.
  14. Шевчук І.В. Забезпечення економічної безпеки України: сучасні загрози та проблеми державного регулювання: монографія / І.В. Шевчук. Харків: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2019. 365 с.
  15. Шевчук І.В. Стратегічні орієнтири України в сфері економічної безпеки в умовах глобалізаційних перетворень. Інвестиції: практика і досвід. Київ, 2019. № 14. С. 53–57.
  16. Шевчук І.В. Захист національних інтересів держави як імператив геостратегії України. Університетські наукові записки. Хмельницький, 2019. № 1–2 (69–70). С. 167–175.
  17. Шегда А.В. Менеджмент: підручник. Київ: Знання, 2004. 687с.
  18. Яковчук Р.С., Саміло А.В. Теоретичні аспекти розробки та прийняття управлінських рішень в умовах надзвичайних ситуацій. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2015. № 5. С. 23–27.
  19. Яремко І.І. Особливості прийняття та реалізації управлінських рішень в системі публічного управління. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки». 2021. № 7. С. 57–61.
  20. Deep, Sam, and Sussman, Lyie, Smart Moves for People in Charge, Addison-Wesley, 1995 N de Vries, M Kets, and Dick, R, Branson's Virgin: The coming of age of a counter-cultural enterprise, INSEAD, Fontainebleau, 1995 Drucker, Peter, Management: Tasks, Responsibilities, Practices, Harper and Row, New York, 1974.
- Shevchuk I.V. National interests and national values in the system of national security of the state. European Applied Sciences. Germany, Stuttgart, 2018. № 2. P. 10–13.

ВК 3. СТАЛИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА ТА ГЛОБАЛІСТИКА

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 3-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: *ЗК 01.* Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. *ЗК 02.* Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. *ЗК 03* Здатність працювати в міжнародному контексті. *ЗК 04.* Здатність генерувати нові ідеї (креативність). *ФК 05.* Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. *ФК 06.* Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: *ПР 01.* Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. *ПР 03.* Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках. *ПР 04.* Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні

методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи. *ПР 05.* Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/ або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. *ПР 08.* Шанувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. *ПР 09.* Формулювати і перевіряти гіпотези: використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/ або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Сталий розвиток суспільства – глобальний виклик врядуванню XXI століття. *Тема 2.* Роль ООН у визначенні засад сталого розвитку. *Тема 3.* Економічне зростання і сталий розвиток *Тема 4.* Збалансований суспільний розвиток України: проблеми та перспективи. *Тема 5.* Національні, групові, приватні інтереси і сталий розвиток: динаміка взаємодії та шляхи узгодження. *Тема 6.* Соціальна мобілізація для збалансованого місцевого розвитку. *Тема 7.* Науковий та освітній виміри збалансованого розвитку суспільства.

Рекомендовані джерела:

1. Білорус О.Г. Глобалістика. Науковий глосарій і бібліографія. Київ, 2000. 169 с.
2. Гаврилишин Б. До ефективних суспільств: Дороговкази в майбутнє: доповідь Римському клубові; [упорядн. В. Рубцов; 3-тє вид., доп.]. Київ: ПУЛЬСАРИ, 2009. 248 с.
3. Гелд Д. Глобалізація / антиглобалізація / Д. Гелд, Е. Мак-Грю. Київ: КІС, 2004. 180с.
4. Загородній А. Альтернативи сталому розвитку немає – будь-який інший шлях призведе до глобальної екологічної катастрофи. Урядовий кур'єр. URL: <http://ukurier.gov.ua/uk/articles/anatolijzagorodnij-alternativi-stalomu-rozvitku-n/>.
5. Зінченко В.В. Глобалізація і глобалістика: навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 428 с.
6. Кулинич Р.О. Економічний розвиток в умовах глобалізації світових економічних процесів. *Ефективна економіка*. 2024. № 4. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.2>
Михайлов В.С., Кулинич Р.О. Соціально-економічні цикли: теоретична інтерпретація та статистичне оцінювання. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. № 6. С. 413 – 423. (DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-65>)

ВК 4. МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 3-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредити ЄКТС/ 90 годин.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: ЗК 1. Здатність застосовувати системний підхід, науковий світогляд для проведення наукових досліджень, абстрактно, критично мислити, аналізувати сучасні проблеми розвитку суспільства, синтезувати отримані знання та формувати обґрунтовані пропозиції, стверджувати власну життєву позицію. ЗК 2. Здатність працювати в команді та рухатись до спільної мети, бути лідером, мотивувати людей, діяти соціально-відповідально та свідомо. ФК 5. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях. ФК 10. Здатність приймати обґрунтовані публічно-управлінські рішення з урахуванням питань європейської інтеграції, концепції сталого розвитку та потреб національної безпеки.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: РН 3. Уміти визначати, оцінювати та обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. РН 4. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з публічного управління та адміністрування, адаптувати й застосовувати сучасні управлінські моделі та відповідний зарубіжний досвід публічного управління.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Зміст та різновиди механізмів реалізації державної політики сталого розвитку. *Тема 2.* Формування економічного потенціалу території як запорука реалізації цілей сталого розвитку. *Тема 3.* Інвестиції у місцевий економічний розвиток як механізм реалізації державної політики сталого розвитку. *Тема 4.* Міжмуніципальне співробітництво як механізм реалізації державної політики сталого розвитку.

Рекомендовані джерела:

1. Бурик З.М. Механізм державного регулювання в сфері сталого розвитку. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/31.pdf.
2. Дослідження рівня використання економічного потенціалу регіону: монографія; за ред. Семенова В.Ф., Руденко О.І. Одеса: Одеський національний економічний університет, 2012. 150 с.
3. Жаліло Я., Снігова О. Реалізація потенціалу міжрегіонального та міжмуніципального співробітництва в межах політики згуртованості: аналітичний звіт. Київ, 2021. 28 с.
4. Ковалівська С.В. Обґрунтування трансформації механізмів публічного управління в контексті цілей сталого розвитку. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 3. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/34.pdf.
5. Ковтун І.Б., Терещенко Т.В. Теоретичні аспекти формування економічного потенціалу територіальної громади: синергетичний аспект. Science, Technologies, Innovations 2021. № 3 (19). pp. 3–9. URL: <http://doi.org/10.35668/2520-6524-2021-3-01>.
6. Лопушинський І.П., Філіппова В.Д., Плющ В.М. Механізми забезпечення сталого розвитку територіальних громад в умовах децентралізації влади в Україні. URL: https://journals.kntu.kherson.ua/index.php/visnyk_kntu/article/view/23.
7. Потапова А.Г. Економічний потенціал регіонів України: підручник / Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2022. 415 с.
8. Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020”: Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
9. Сірик З.О. Ефективність використання механізмів співробітництва територіальних громад в умовах децентралізації влади. Регіональна економіка. 2020. № 2. С. 17–32. URL: https://re.gov.ua/re202002/re202002_017_SirykZO.pdf.
10. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів: національна доповідь / за ред. акад. НАН України Е.М. Лібанової, акад. НААН України М.А. Хвесика. Київ: ДУ ІЕПСР НАН України, 2014. 776 с.
11. Сталий розвиток – XXI століття. Дискусії 2020: колективна монографія / Корольчук Л.В., Мусіна Л.А., Кваша Т.К. [та ін.]; за заг. ред. Хлобистова Є.В.; Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ, 2020. 468 с.
12. Сталий розвиток – XXI століття: управління, технології, моделі: колективна монографія [Аверкіна М.Ф., Андрєєва Н.М., Балджи М.Д., Веклич О.О. та ін.] / НАН України, ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»; НТТУ «Київський політехнічний інститут»; Вища економіко-гуманітарна школа; 10 Міжнародна асоціація сталого розвитку / за наук. ред. проф. Хлобистова Є.В. Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А, 2014. 540 с.
13. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник / авт.: А. Садовенко, Л. Масловська, В. Серета, Т. Тимочко. 2 вид. Київ, 2011. 392 с.
Стратегія сталого розвитку: підручник / [В.М. Боголюбов, М.О. Клименко, Л.Г. Мельник, О.О. Ракоїд]; за ред. проф. В.М. Боголюбова. Київ: ВЦ НУБПУ, 2018. 446 с. URL:

ВК 5. СТРАТЕГУВАННЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 3-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредити ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 1.** Здатність застосовувати системний підхід, науковий світогляд для проведення наукових досліджень, абстрактно, критично мислити, аналізувати сучасні проблеми розвитку суспільства, синтезувати отримані знання та формувати обґрунтовані пропозиції, стверджувати власну життєву позицію. **ЗК 2.** Здатність працювати в команді та рухатись до спільної мети, бути лідером, мотивувати людей, діяти соціально-відповідально та свідомо. **ЗК 5.** Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. **ФК 1.** Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в публічному управлінні та адмініструванні, дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях. **ФК 5.** Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. **ФК 8.** Здатність застосовувати результати економічних досліджень для розробки та реалізації стратегії інноваційного розвитку економіки та формування бізнес-моделей економіки інноваційного спрямування.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 1.** Знати наукові концепції та теорії, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування. **РН 2.** Демонструвати навички презентації та обговорення результатів досліджень, наукових та прикладних проблем публічного управління та адміністрування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях. **РН 5.** Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Теоретико-економічні та методологічні засади стратегування. *Тема 2.* Інституційні основи публічного управління національною економікою. *Тема 3.* Методичне забезпечення організації процесу стратегування. *Тема 4.* Глобальні виклики та можливості сталого розвитку. *Тема 5.* Управління національною економікою та фінансове посередництво в умовах війни і післявоєнної реконструкції України. *Тема 6.* Стратегування просторового розвитку територіальних громад. *Тема 7.* Методичні рекомендації зі здійснення моніторингу і оцінки реалізації планувальних документів із відновлення та розвитку територіальних громад.

Рекомендовані джерела:

14. Антикризове управління національною економікою: монографія / І. Малий, І. Радіонова, Л. Ємельяненко та ін. / за заг. ред. І. Малого. Київ: КНЕУ, 2017. 368 с.

15. Вишневський О.С. Цифрова платформізація процесу стратегування розвитку національної економіки: монографія / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2021. 449 с.

16. Вишневський О.С. Загальна теорія стратегування: від парадигми до практики використання: монографія / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2018. 156 с.

17. УКРАЇНА 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге. Львів: Кальварія, 2017. 164 с.

18. Владимир О.М. Об'єктивна необхідність забезпечення політики сталого розвитку економіки країни. Соціально-економічні проблеми і держава. 2017. Вип. 2 (17). С. 13–29. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2017/17vomrek.pdf>.
19. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки: монографія / В.П. Горбулін, А.Б. Качинський. Київ: НІСД, 2010. 288 с.
20. Стратегічне управління національним економічним розвитком: монографія: в 2-х т. Т. 2; за заг. ред. О.В. Кендюхова. Донецьк: «ДВНЗ» ДонНТУ, 2013. 338 с.
21. Райнерт Ерік С. Як багаті країни забагатіли... і чому бідні країни лишаються бідними. Київ: Темпора, 2015. 444 с.
22. Макогон Ю.В., Лук'яненко Д.Г., Пахомов Ю.М. Міжнародні стратегії економічного розвитку: підручник. Київ: Освіта України, 2009. 420 с.
23. Мельник А.Ф., Васіна А.Ю., Кривокульська Н.М. Менеджмент державних установ і організацій: навчальний посібник / за ред. А.Ф. Мельник. Київ: ВД «Професіонал», 2006. 304 с.
24. Тертичка В.В. Стратегічне управління: підручник. Київ: «К.І.С.», 2017. 932 с.

ВК 6. СТАТИСТИЧНІ РІВНЯННЯ ЗАЛЕЖНОСТЕЙ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 3-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: *ЗК 01.* Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. *ЗК 02.* Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. *ЗК 03* Здатність працювати в міжнародному контексті. *ЗК 05.* Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. *ФК 01.* Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. *ФК 03.* Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки. методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. *ФК 05.* Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. *ФК 06.* Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. *ФК 07.* Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації: комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. *ФК 08.* Здатність застосовувати результати економічних досліджень для розробки та реалізації стратегії інноваційного розвитку економіки та формування бізнес-моделей економіки інноваційного спрямування. *ФК 09.* Здатність застосовувати сучасний економіко-математичний та економіко-статистичний інструментарій у аналізі поведінки економічних суб'єктів, у виявленні чинників зміцнення

конкурентоспроможності господарських одиниць та державних інституцій та у поліпшенні розподілу і перерозподілу створеного національного продукту.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: *ПР 01.* Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. *ПР 02.* Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. *ПР 03.* Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках. *ПР 04.* Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи. *ПР 06.* Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами. кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. *ПР 10.* Вміти застосовувати сучасний науковий інструментарій економіко-математичного моделювання діяльності господарських суб'єктів та державних інституцій, функціонального та особистого розподілу доходів, пропонувати заходи з підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Теорія побудови статистичних рівнянь залежностей. *Тема 2.* Побудова та аналіз однофакторних статистичних рівнянь залежностей. *Тема 3.* Застосування статистичних рівнянь залежностей для нормативних і прогнозних розрахунків (на прикладі аналізу динаміки показників господарської діяльності). *Тема 4.* Основні передумови застосування регресійного аналізу та статистичних рівнянь залежностей в наукових дослідженнях.

Рекомендовані джерела:

1. Кулинич О. І. Економетрія : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 1997. 116 с.
2. Кулинич О. І. Економетрія : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 2003. 215 с.
3. Кулинич О. І. Економетрія: Практикум : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 1998. 160 с.
4. Кулинич О. І., Кулинич Р. О. Теорія статистики : [підруч.]. [7-ге вид. , перероб. і доп.]. К. : Знання, 2015. 239 с.
5. Кулинич Р. О. Статистичні методи аналізу взаємозв'язку показників соціально-економічного розвитку : [монографія]. К. : ВПД "Формат", 2008. 288 с.
6. Кулинич Р.О. Статистична оцінка чинників соціально-економічного розвитку: Монографія. К.: Знання, 2007. 311 с.
7. Парфенцева Н. О., Кулинич Р. О. Статистичне вивчення соціально-економічного розвитку України : [підруч.]. К.: ВПД "Формат", 2011. 456 с.
8. Кулинич Р.О. Аналіз виробничої функції на основі методу статистичних рівнянь залежностей. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. №5. С. 316 – 322. (DOI: 10.31891/2307-5740-2018-262-5(1)-316-322) (DOI: 10.5281/zenodo.3614702)
9. Кулинич Р.О. Оптимізація фондоозброєності на основі статистичної функціональної теоретичної моделі виробничої функції. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. №6. С. 43 – 47. (DOI: 10.31891/2307-5740-2018-264-6(1)-43-47)

10. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичне моделювання і прогнозування для обґрунтування програм соціально-економічного розвитку : [навч. вид.]. [2–е вид., доп.]. Хмельницький: ХУУП імені Леоніда Юзькова, 2019. 57 с.

11. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичні методи прогнозування показників соціально-економічного розвитку та способи оцінки їх результатів. Банківська справа, 2019. №2. С. 28-47.

12. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Метод статистичних рівнянь залежностей: критерії застосування та основні функції. Університетські наукові записки. Науковий часопис Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. ХУУП, 2019. № 4. С. 197 – 211. (DOI: 10.37491/UNZ.72.18)

13. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичні методи прогнозування показників соціально-економічного розвитку та способи оцінки їх результатів. Формування ринкових відносин в Україні. Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки, 2019. № 11 (222). С. 16 – 27. (<http://doi.org/10.5281/zenodo.3606111>)

14. Кулинич Р.О., Михайлов В.С. Соціально-економічні цикли: теоретична інтерпретація та статистичне оцінювання. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2023. № 6. С. 413 – 423. (DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-65>)

ВК 7. СТАТИСТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЯВИЩ ТА ПРОЦЕСІВ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 3-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: *ЗК 01.* Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. *ЗК 02.* Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. *ЗК 03* Здатність працювати в міжнародному контексті. *ЗК 05.* Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. *ФК 01.* Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. *ФК 03.* Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки. методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. *ФК 05.* Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. *ФК 06.* Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. *ФК 07.* Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації: комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. *ФК 08.* Здатність застосовувати результати економічних досліджень для розробки та реалізації стратегії інноваційного розвитку економіки та формування бізнес-моделей економіки інноваційного спрямування. *ФК 09.* Здатність застосовувати сучасний економіко-математичний та економіко-статистичний інструментарій у аналізі поведінки економічних суб'єктів, у виявленні чинників зміцнення

конкурентоспроможності господарських одиниць та державних інституцій та у поліпшенні розподілу і перерозподілу створеного національного продукту.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: *ПР 01.* Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. *ПР 02.* Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. *ПР 03.* Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках. *ПР 04.* Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи. *ПР 06.* Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами. кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. *ПР 10.* Вміти застосовувати сучасний науковий інструментарій економіко-математичного моделювання діяльності господарських суб'єктів та державних інституцій, функціонального та особистого розподілу доходів, пропонувати заходи з підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Предмет, завдання і методи статистичного моделювання та прогнозування. *Тема 2.* Описування об'єкта моделювання. *Тема 3.* Кореляційний аналіз взаємозв'язків економічних явищ. *Тема 4.* Статистичне моделювання та прогнозування методом регресійного аналізу. *Тема 5.* Метод статистичних рівнянь залежностей – статистичний метод вивчення взаємозв'язків економічних явищ. *Тема 6.* Статистичне моделювання та прогнозування методом статистичних рівнянь залежностей. *Тема 7.* Основні передумови застосування регресійного аналізу та статистичних рівнянь залежностей в аналітичних розрахунках.

Рекомендовані джерела:

1. Єріна А. М. Статистичне моделювання та прогнозування. К. : КНЕУ, 2001. 170 с.
2. Кулинич О. І. Економетрія : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 1997. 116 с.
3. Кулинич О. І. Економетрія : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 2003. 215 с.
4. Кулинич О. І. Економетрія: Практикум : [навч. посіб.]. Хмельницький: Поділля, 1998. 160 с.
5. Кулинич О. І., Кулинич Р. О. Теорія статистики : [підруч.]. [7-ге вид. , перероб. і доп.]. К. : Знання, 2015. 239 с.
6. Кулинич Р. О. Статистичні методи аналізу взаємозв'язку показників соціально-економічного розвитку : [монографія]. К. : ВПД "Формат", 2008. 288 с.
7. Кулинич Р.О. Статистична оцінка чинників соціально-економічного розвитку: Монографія. К.: Знання, 2007. 311 с.
8. Парфенцева Н. О., Кулинич Р. О. Статистичне вивчення соціально-економічного розвитку України : [підруч.]. К.: ВПД "Формат", 2011. 456 с.
9. Кулинич Р.О. Аналіз виробничої функції на основі методу статистичних рівнянь залежностей. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. №5. С. 316 – 322. (DOI: 10.31891/2307-5740-2018-262-5(1)-316-322) (DOI: 10.5281/zenodo.3614702)
10. Кулинич Р.О. Оптимізація фондоозброєності на основі статистичної функціональної теоретичної моделі виробничої функції. Вісник Хмельницького

національного університету. Економічні науки. 2018. №6. С. 43 – 47. (DOI: 10.31891/2307-5740-2018-264-6(1)-43-47)

11. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичне моделювання і прогнозування для обґрунтування програм соціально-економічного розвитку : [навч. вид.]. [2–е вид., доп.]. Хмельницький: ХУУП імені Леоніда Юзькова, 2019. 57 с.

12. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичні методи прогнозування показників соціально-економічного розвитку та способи оцінки їх результатів. Банківська справа, 2019. №2. С. 28-47.

13. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Метод статистичних рівнянь залежностей: критерії застосування та основні функції. Університетські наукові записки. Науковий часопис Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. ХУУП, 2019. № 4. С. 197 – 211. (DOI: 10.37491/UNZ.72.18)

14. Кулинич Р.О., Кулинич О.І. Статистичні методи прогнозування показників соціально-економічного розвитку та способи оцінки їх результатів. Формування ринкових відносин в Україні. Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки, 2019. № 11 (222). С. 16 – 27. (<http://doi.org/10.5281/zenodo.3606111>)

15. Кулинич Р.О., Михайлов В.С. Соціально-економічні цикли: теоретична інтерпретація та статистичне оцінювання. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2023. № 6. С. 413 – 423. (DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-65>)

ВК 8. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ОСОБИСТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ДОСЛІДНИКА.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 5.** Здатність приймати обґрунтовані рішення, застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, під час організації та проведення навчальних занять. **ЗК 6.** Здатність здійснювати наукові дослідження на основі принципу академічної доброчесності, реєструвати та захищати право інтелектуальної власності. **ЗК 7.** Здатність застосовувати різноманітні методи під час проведення власного наукового дослідження. **ЗК 9.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ФК 3.** Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері публічного управління та адміністрування, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності. **ФК 6.** Здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку. **ФК 7.** Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 5.** Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми.

РН 6. Застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, педагогічній і професійній діяльності.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Цифрові технології для проведення наукового дослідження. *Тема 2.* Цифрові технології для розвитку іміджу вченого та наукової комунікації. *Тема 3.* Особиста інформаційна безпека дослідника. *Тема 4.* Штучний інтелект для дослідника

Рекомендовані джерела:

1. Електронне урядування та електронна демократія: навчальний посібник: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ, 2017.

2. Поняття публічних послуг. Розробка та реалізація Плану вдосконалення послуги. Посібник для територіальних громад / Бурдавіцина М.О., Муратова О.В. USAID, 2021.

112 с.

3. Скорик О.О., Рябокони Н.П. Цифрова трансформація моделі публічного управління: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 7. С. 3–17. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/7_2020/52.pdf.

4. Требик Л.П. Штучний інтелект для трансформаційних змін державних інституцій та розвитку цифрового суспільства. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління»*. 2021. № 1. URL: <http://vdu-nuczu.net/ua/11-ukr/storinkaavtora/138-trebik-l-p-shtuchnij-intelekt-dlya-transformatsijnikh-zmin-derzhavnikh-institutsij-ta-rozvitku-tsifrovogo-suspilstva>.

5. Требик Л.П. Онлайн тренінги та самотренінги для ціленаправленої практики та удосконалення цифрової компетентності публічного службовця. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління»*. 2021. № 2. URL: <http://vdu-nuczu.net/ua/11-ukr/storinkaavtora/315-trebik-l-onlajn-treningi-ta-samotreningi-dlya-tsilenapravlenoji-praktiki-ta-udoskonalennya-tsifrovoji-kompetentnosti-publichnogo-sluzhbovtsya>.

6. Trebyk L. Contemporary Trends in the Use of Social Media in Marketing and Branding. *Marketing and Branding Research*, 9 (1) (2022), 31-41. <https://doi.org/10.32038/mbr.2022.09.01.03>.

7. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства : вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Панаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрукайтене; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с. URL: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/monografii/Монографія_Алейнікова_2017.pdf.

8. Публічне управління: термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін.; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.

9. Рамка цифрових компетентностей для державних службовців України: Проект 21.11.2021 р. / Міністерство цифрової трансформації України. URL: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/0/2902-2619_ramka_derzsluzbovci_3_compressed.pdf.

10. Сурмін, Ю.П., Надолішній, П.І. Методологія як інструмент ефективної реалізації можливостей державного управління : Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ : НАДУ, 2011. Т. 2 : Методологія державного управління / наук.-ред. Колегія : Ю.П. Сурмін (співголова), П.І. Надолішній (співголова) та ін. 2011. URL: <http://212.111.196.8:8081/ndi/encyclopedia/default.aspx>.

ВК 9. МЕНЕДЖМЕНТ І ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАУКОВИХ ТА ОСВІТНІХ ПРОЄКТІВ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредити ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 02.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК 04.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ФК 02.** Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. **ФК 03.** Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. **ФК 07.** Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх

реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **ПР 04.** Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи. **ПР 05.** Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. **ПР 06.** Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Цифрова трансформація освітньої та наукової сфери. Відкрита наука та дослідницькі дані. *Тема 2.* Планування управління дослідницькими даними. *Тема 3.* Практична організація роботи з дослідницькими даними. *Тема 4.* Збереження, спільне використання, формування архіву та безпека даних.

Рекомендовані джерела:

1. Дорошенко А. Захист персональних даних у сфері Data Science: імплементація GDPR в Україні. Львів: Вид-во Тараса Сороки, 2022. 88 с.

2. Єфремов К.В. Платформа підтримки міждисциплінарних досліджень в світовій системі даних: дис. ... канд. техн. наук : 05.13.06 – інформаційні технології. Київ, 2021. 240 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/40587>.

3. Махновський Д.С. Проблеми захисту майнових прав інтелектуальної власності при адаптації законодавства ЄС щодо дослідницьких даних в Україні. *Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності: збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 26 квітня 2023 р.).* Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. С. 178-184. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/56849>.

4. Презентація результатів наукових досліджень: навч. посіб. для здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 104 «Фізика та астрономія» / С.О. Решетняк, Д.В. Савченко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 100 с.

5. Провост Ф. Data Science для бізнесу. Як збирати, аналізувати і використовувати дані; пер. з англ. А. Дудченко. Київ: Наш формат, 2019. 396 с.

6. Якименко І., Штефан Є., Лук'янихін В. Управління науковими проектами: навчальний посібник. Київ: НУХТ, 2022. 139 с.

ВК 10. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредити ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК01** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК02** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК04** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ФК04** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **ПРО7** Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Освітній процес в закладах вищої освіти: форми організації та навчально-методичне забезпечення. *Тема 2.* Форми та

методи, технології освітньої діяльності у вищій школі. *Тема 3.* Організація самостійної роботи здобувача освіти в закладах вищої освіти. *Тема 4.* Особистість та група в психології освітньої діяльності. *Тема 5.* Методичні основи викладання у вищій школі.

Рекомендовані джерела:

1. Немченко С. Г., Крижко В. В., Голік О. Б., Старокожко О. М., & Шумілова І.Ф. Педагогіка вищої школи, 2020, 384с.

2. Нестеренко С. Поняття «педагогічної технології» у парадигмі освітньої діяльності Наукові записки. Серія "Психолого-педагогічні науки"(Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) 2 2021р,с. 27-35.

3. Сбруева, А. А., & Єременко, І. В. Формування європейського виміру забезпечення якості вищої освіти в контексті інтернаціоналізації освітнього простору: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені АС Макаренка, 2020р.,290с.

4. Семигіна, Т. Використання обгрунтованої теорії у дослідженнях 2021 <https://bit.ly/32I3tgW>

5. Скрипник, Л. М. Сутність та особливості консалтингу в сучасній освітній діяльності. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки,2021, 2(22), с. 34-39.

6. Business cooperating with vocational education and training providers for quality skills and attractive futures / P. Vroonhof, N. Durazzi, J. Secher et al. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2017. 135 p. URL: <https://www.panteia.com/uploads/2017/12/Vet-Business-Cooperation-FinalReport-Panteia-14-Nov-2017-002.pdf>

ВК 11. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ ДИСЕРТАЦІЇ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредити ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 1.** Здатність застосовувати системний підхід, науковий світогляд для проведення наукових досліджень, абстрактно, критично мислити, аналізувати сучасні проблеми розвитку суспільства, синтезувати отримані знання та формувати обгрунтовані пропозиції, стверджувати власну життєву позицію. **ЗК 6.** Здатність здійснювати наукові дослідження на основі принципу академічної доброчесності, реєструвати та захищати право інтелектуальної власності. **ФК 1.** Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в публічному управлінні та адмініструванні, дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях. **ФК 12.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері публічного управління та адміністрування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 4.** Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з публічного управління та адміністрування, адаптувати й застосовувати сучасні управлінські моделі та відповідний зарубіжний досвід публічного управління. **РН 5.** Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми. **РН 6.** Застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, педагогічній і професійній діяльності.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Правове регулювання підготовки та захисту дисертацій в Україні. *Тема 2.* Організаційні засади створення разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації. *Тема 3.* Процедура захисту дисертації. *Тема 4.* Оскарження рішень спеціалізованої вченої ради та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовані джерела:

1. Валєєв Р.Г. Освітнє право України: навчальний посібник. Луганськ, 2011. 226 с. URL: http://www.irf.ua/files/ukr/programs/edu/edu_posibnyk.pdf.

2. Методика виконання дисертаційної роботи (PhD Thesis Prospectus): опорний конспект лекцій. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38438/1/narbsannja%20dusertazii.pdf>.
3. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство: навчальний посібник для студентів ВНЗ / Г.В. Лаврик та ін. Вищий навч. заклад Укоопспілки «Полтав. ун-т економіки і торгівлі» (ПУЕТ); за ред. Г.В. Лаврик. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 206 с.
4. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство: навчальний посібник / Г.В. Лаврик, Г.В. Терела, Т.О. Харченко та ін.; за ред. Г.В. Лаврик. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 208 с.
5. Коваленко Д.В. Теоретико-правові основи освіти: навчальний посібник. Харків: Друкарня Мадрид, 2015. 324 с.
6. Освітнє право: навчальний посібник для студентів гуманітарних ВНЗ / [авт. кол. : В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.]; за заг. ред. В. В. Астахова; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд «Відродження». Х. : Вид-во НУА, 2011. 188 с. URL : <http://dspace.nua.kharkov.ua/jsru/bitstream/123456789/89/1/osvpravo-np.pdf>
7. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
8. Про освіту : Закон України від 23 травня 1991 р. № 1060-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
9. Деякі питання Державної служби якості освіти України): Постанова Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 168. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2018-%D0%BF#Text>
10. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
11. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії: Постанова КМУ від 12 січня 2022 р. № 44 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-p#Text>.

ВК 12. МЕТОДИКА РОБОТИ З НАУКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 1.** Здатність застосовувати системний підхід, науковий світогляд для проведення наукових досліджень, абстрактно, критично мислити, аналізувати сучасні проблеми розвитку суспільства, синтезувати отримані знання та формувати обґрунтовані пропозиції, стверджувати власну життєву позицію. **ЗК 4.** Здатність до самокритики та самонавчання, удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні, ініціативність. **ЗК 5.** Здатність приймати обґрунтовані рішення, застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, під час організації та проведення навчальних занять. **ЗК 6.** Здатність здійснювати наукові дослідження на основі принципу академічної доброчесності, реєструвати та захищати право інтелектуальної власності. **ЗК 7.** Здатність застосовувати різноманітні методи під час проведення власного наукового дослідження. **ЗК 8.** Здатність розуміти основи науково-педагогічної діяльності, комунікувати, зрозуміло доносити інформацію до підготовленої або непідготовленої аудиторії, навчати інших, викладати навчальні дисципліни. **ФК 1.** Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в публічному управлінні та адмініструванні, дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях. **ФК 3.** Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері публічного управління та

адміністрування, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності. **ФК 4.** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. **ФК 12.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері публічного управління та адміністрування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 2.** Демонструвати навички презентації та обговорення результатів досліджень, наукових та прикладних проблем публічного управління та адміністрування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях. **РН 5.** Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми. **РН 6.** Застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, педагогічній і професійній діяльності. **РН 7.** Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з публічного управління та адміністрування у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, під час організації та проведення навчальних занять.

Тема 2. Цифрові інструменти та методи під час проведення власного наукового дослідження. *Тема 3.* Правила складання та підтримання наукових профілів у наукових соціальних мережах та міжнародних наукометричних базах даних.

Рекомендовані джерела:

1. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ (у редакції 27.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

2. Про наукову і науково-технічну діяльність Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII (у редакції 27.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

3. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (у редакції 19.01.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>.

4. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: Наказ МОН України від 12.01.2017 р. № 40 (у редакції 12.07.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>.

5. Гайдаржи В.І., Изварін І.В. Бази даних в інформаційних системах. Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сік орського», Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». Київ: Ун-т «Україна», 2018. 417 с.

6. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навчальний посібник / Р.С. Гуревич, М.Ю. Кадемія, Л.С. Шевченко; за ред. Гуревича Р.С. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с. URL: <http://kist.ntu.edu.ua/textPhD/itn.pdf>.

Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 240 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Buinytska_Oksana/Informatsiini_tekhnolohii_ta_tekhnichni_zasoby_navchannia.pdf?PHPSESSID=vkfnbshp211vb98umj60t9bu6.

ВК 13. ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 1-й, семестр – 2-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 2.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК 4.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ФК 4.** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **ПР 5.** Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та професійну практику і розв'язувати значущі та фундаментальні і прикладні проблеми економічної науки з

врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. **ПР 7.** Застосовувати інноваційні, науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Предмет і завдання курсу «Психологія спілкування» *Тема 2.* Способи і стратегії спілкування. *Тема 3.* Психологічні особливості суперечки, дискусії, полеміки. *Тема 4.* Культура спілкування та її складові. *Тема 5.* Вербальні засоби спілкування. *Тема 6.* Невербальні засоби спілкування. *Тема 7.* Невербальні засоби і культура спілкування. *Тема 8.* Перешкоди на шляху психології спілкування.

Рекомендовані джерела:

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 325 с.
2. Варій М.Й. Психологія особистості: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 592 с.
3. Гуменюк О.Г. Психологія загальна і професійна: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів ВНЗ, К.: КНТ, 2012, 586 с.
4. Засекіна Л.В., Пастрик Т.В. Основи психології та міжособистісне спілкування: навч. посіб.. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Л. Українки, 2018. 184 с.
5. Коваль А.П. Ділове спілкування: навч. посіб.. К.: Либідь, 2012. 280 с.
6. Курова А.В. Психологія спілкування: навч.-метод. посіб.. Одеса: Одеська юридична академія, 2020. 256 с.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб.. Чернівці: Книги-XXI, 2020. 528 с.
8. Трухін І.О. Соціальна психологія спілкування: навч. посіб.. К.: Центр навчальної літератури, 2015. 336 с.
9. Філоненко М.М. Психологія спілкування: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 224 с.
10. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: навч. посіб. 2-ге вид., випр. та доп. К.: ВД «Професіонал», 2017. 464 с.
11. Яцина О.Ф. Психологія спілкування: навч. посіб.. К.: ВД «Професіонал», 2020. 464 с.

ВК 14. ПРАКТИЧНА РИТОРИКА.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 2.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК 4.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ФК 2.** Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та /або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

ФК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. **ФК 7.** Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **ПР 6.** Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. **ПР 7.** Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми

контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та добросовісності . **ПР 8.** Планувати і виконувати емпіричні та /або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів , критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Взаємодія оратора й аудиторії. *Тема 2.* Методика підготовки і проведення публічного виступу. *Тема 3.* Диспозиція промови. *Тема 4.* Виголошення промови. *Тема 5.* Культура та образність ораторського мовлення. *Тема 6.* Діалогічна та конфронтаційна риторика (еристика).

Рекомендовані джерела:

1. Коні А. Як привернути й утримати увагу аудиторії. Закон і бізнес. – 2004. 4-10 вересня (№ 36). С. 17.
2. Радзвілл А. Мистецтво риторики або допомога юристу побудувати будь-який виступ. Юрид. журнал. 2005. № 8. С. 132 – 135.
3. Романова М. В. До питань риторики. Актуальні проблеми держави і права. Вип. 18. О. : Юрид. літ., 2003. С. 935 – 937.
4. Сердюк Л. Розвиток зв'язного мовлення. Освіта. Технікуми. Коледжі. 2005. № 3/ 4 (№ 3). С. 81 – 83.
5. Судові промови адвокатів України. Кн. 1. К: Ред. журн. "Адвокат", 2000. - 216 с.
6. Токарська А. С., Кочан І. М. Культура фахового мовлення правника. Л. : Світ, 2003. 312 с.
7. Ясинюк М. М. Про деякі положення, які необхідно знати при підготовці до виступів в судових дебатах. Право і безпека. 2006. № 5 / 1 (№ 1). – С. 108 – 110.
8. Хмелевська Н. В. Теоретичні та прикладні аспекти права на захист під час затримання. Вісник Асоціації кримінального права України. 2018. Випуск №2. С.180-188
9. Джеймс Борг. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Фабулаю 2019. 304 с
10. Ольга Олійник. Сучасна ділова риторика. Навчальний посібник. Кондор. 2018. 166 с.

ВК 15. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредити ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 4.** Здатність до самокритики та самонавчання, удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні, ініціативність. **ЗК 8.** Здатність розуміти основи науково-педагогічної діяльності, комунікувати, зрозуміло доносити інформацію до підготовленої або непідготовленої аудиторії, навчати інших, викладати навчальні дисципліни. **ФК 3.** Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері публічного управління та адміністрування, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності. **ФК 4.** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 4.** Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з публічного управління та адміністрування, адаптувати й застосовувати сучасні управлінські моделі та відповідний зарубіжний досвід публічного управління. **РН 5.** Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми. **РН 6.** Застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, педагогічній і професійній діяльності. **РН 7.** Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з публічного управління та адміністрування у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Правовий статус науково-педагогічних, наукових працівників в закладах вищої освіти та наукових установах. *Тема 2.* Професійна діяльність науково-педагогічних працівників. *Тема 3.* Характеристика нормативно-правового забезпечення організації та здійснення наукової діяльності в Україні. *Тема 4.* Організаційно правове забезпечення наукової діяльності науково-педагогічного працівника.

Рекомендовані джерела:

1. Валєєв Р.Г. Освітнє право України: навчальний посібник. Луганськ, 2011. 226 с. URL: http://www.irf.ua/files/ukr/programs/edu/edu_posibnyk.pdf.
2. Методика виконання дисертаційної роботи (PhD Thesis Prospectus): опорний конспект лекцій. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38438/1/narbsannja%20dusertazii.pdf>.
3. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство: навчальний посібник для студентів ВНЗ / Г.В. Лаврик та ін. Вищий навч. заклад Укоопспілки «Полтав. ун-т економіки і торгівлі» (ПУЕТ); за ред. Г.В. Лаврик. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 206 с.
4. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство: навчальний посібник / Г.В. Лаврик, Г.В. Терела, Т.О. Харченко та ін.; за ред. Г.В. Лаврик. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 208 с.
5. Коваленко Д.В. Теоретико-правові основи освіти: навчальний посібник. Харків: Друкарня Мадрид, 2015. 324 с.
6. Освітнє право: навчальний посібник для студентів гуманітарних ВНЗ / авт. кол.: В.В. Астахов, К.В. Астахова (мол.), О.Л. Войно-Данчишина та ін.; за заг. ред. В.В.Астахова; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд «Відродження». Харків: Вид-во НУА, 2011. 188 с. URL: <http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/89/1/osvpravo-np.pdf>.
7. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
8. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>.
9. Про наукову і науково-технічну діяльність Закон України від 26 листопада 2016 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.
10. Про освіту: Закон України від 23 травня 1991 р. № 1060-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
11. Про професійно-технічну освіту: Закон України від 10 лютого 1998 р. № 103/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
12. Деякі питання Державної служби якості освіти України): Постанова Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 168. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2018-%D0%BF#Text>.
13. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>.

ВК 16. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 01.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 02.** Навички використання інформаційних систем і комунікаційних технологій. **ЗК 03.** Здатність до проведення самостійних досліджень на належному рівні. **ЗК 04.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК 05.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ЗК 06.** Здатність працювати в міжнародному науковому середовищі. **ЗК 09.** Здібність до

виявлення, постановки та вирішення науково-практичних проблем. **ЗК 10.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 12. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері публічного управління та адміністрування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 1.** Знати наукові концепції та теорії, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми у сфері економіки. **РН 2.** Демонструвати навички презентації та обговорення результатів досліджень, наукових та прикладних проблем у сфері економіки, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях. **РН 5.** Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми. **РН 8.** Глибоко розуміти загальні принципи та методи у сфері економіки, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у професійній сфері та у викладацькій практиці.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Соціологія як соціально-гуманітарна наука. *Тема 2.* Методологія та методика соціологічних досліджень. *Тема 3.* Організація та основні етапи соціологічних досліджень. *Тема 4.* Методика збору, обробки, аналізу та інтерпретації соціальної інформації.

Рекомендовані джерела:

1. Вербець В.В. Методологія та методика соціологічних досліджень. Острог : 2001. 185 с.
2. Виговський Л.А. Соціологічні дослідження як засіб маніпулятивного впливу на електорат. *Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави: збірник тез XXV щорічної звітної наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (м.Хмельницький, 18 лютого 2021 року).* Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2021. С. 175-177.
3. Єрескова Т. В. Методологія та методи соціологічних досліджень : практикум : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. В. Єрескова, О. В. Мазурик, Н. О. Никифорова. Донецьк : Східний видавничий дім, 2011. 230 с.
4. Методичні рекомендації до вивчення теми “Методологія і методика соціологічних досліджень” / Укл. В.П.Савельєв. Київ : НМК ВО Мінвузу УРСР, 1990. 18 с
5. Методические указания по организации выборки в социологическом исследовании / Сост.Н.Н.Чурилов. Киев : КИНХ, 1990. 20 с.
6. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій. Київ : Наук. думка, 1996. 232 с.
7. Піча В.М., Вовканич С.Й., Маковецький В.М. Як підготувати, провести і узагальнити результати соціологічних досліджень. Львів : 1996. 34 с.
8. Технології прикладних соціологічних досліджень : навч.-метод. посібник / Наук. ред. Ю. Саєнко. Київ : Ін-т соціології, 2003. 124 с.

ВК 17. ТЕОРІЯ ЛІДЕРСТВА.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредити ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 1.** Здатність застосовувати системний підхід, науковий світогляд для проведення наукових досліджень, абстрактно, критично мислити, аналізувати сучасні проблеми розвитку суспільства, синтезувати отримані знання та формувати обґрунтовані пропозиції, стверджувати власну життєву позицію. **ЗК 2.** Здатність працювати в команді та рухатись до спільної мети, бути лідером, мотивувати людей, діяти соціально-відповідально

та свідомо. **ЗК 7.** Здатність застосовувати різноманітні методи під час проведення власного наукового дослідження. **ЗК 9.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ФК 1.** Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в публічному управлінні та адмініструванні, дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях. **ФК 8.** Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні проекти у сфері публічного управління та адміністрування, лідерство під час їхньої реалізації.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 1.** Знати наукові концепції та теорії, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування. **РН 5.** Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми. **РН 8.** Глибоко розуміти загальні принципи та методи публічного управління та адміністрування, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у професійній сфері та у викладацькій практиці.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Типологія лідерів і лідерства. Керівництво і лідерство. Харизма та функції лідера. *Тема 2.* Лідер і група (колектив). Team building. Самопрезентація, самовираження і комунікація лідера у публічному просторі. *Тема 3.* Лідерство як місія. *Тема 4.* Лідерство і саморозвиток.

Рекомендовані джерела:

1. Адізес І. Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером. Київ: Наш формат, 2019. 304 с.
2. Гура Т., Романовський О., Книш А. Психологія лідерства в бізнесі: навчальний посібник. Харків: «Друкарня Мадрид», 2017. 100 с.
3. Кові С. 7 звичок надзвичайно ефективних людей. Харків: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012. 384 с.
4. Крейг Н. Лідерство починається з призначення. Київ: Фабула, 2019, 240 с.
5. Ланкастер Дж. Лідерство в стилі Lean. Шлях до постійного вдосконалення вашого бізнесу. Київ: K.Fund, 2017. 240 с.
6. Максвелл Дж. 21 беззаперечний закон лідерства. Харків: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. 320 с.
7. Моріц М., Фергюсон А. Менеджмент у стилі Манчестер Юнайтед. Як стати чемпіоном. Київ: Наш формат, 2018. 312 с.
8. Морозов В.В., Чередніченко А.М., Шпильова Т.І. Формування, управління та розвиток команди проекту (поведінкові компетенції): навчальний посібник. Київ: Таксон, 2009. 464 с.
9. Про лідерство: Harvard Business Review. 10 найкращих статей. Київ: КМбукс, 2016. 208 с.
10. Скібіцька Л.І. Лідерство та стиль роботи менеджера: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 192 с.
11. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с.
12. Юрчишин В.М., Ходак Л.М., Гобир Л.М. Групова динаміка та комунікації : конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. 146 с.

ВК 18. ТЕОРІЯ АРГУМЕНТАЦІЇ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 01.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 02.** Навички використання інформаційних систем і комунікаційних технологій. **ЗК 03.** Здатність до проведення самостійних досліджень на належному рівні. **ЗК 04.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК 05.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ЗК 06.** Здатність працювати в міжнародному науковому середовищі. **ЗК 09.** Здібність до

виявлення, постановки та вирішення науково-практичних проблем. **ЗК 10.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 12. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері публічного управління та адміністрування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 1.** Знати наукові концепції та теорії, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми у сфері економіки. **РН 2.** Демонструвати навички презентації та обговорення результатів досліджень, наукових та прикладних проблем у сфері економіки, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях. **РН 5.** Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми. **РН 8.** Глибоко розуміти загальні принципи та методи у сфері економіки, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у професійній сфері та у викладацькій практиці.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Предмет та завдання теорії аргументації. *Тема 2.* Логічні основи аргументації. *Тема 3.* Правила та помилки в процесі аргументації. *Тема 4.* Природа та загальна структура аргументативного дискурсу.

Рекомендовані джерела:

1. Виговський Л.А. Логіка: навчальний посібник для студентів юридичних спеціальностей. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2012. 214 с.

2. Вукіна В.Н., Дементієвська Н.П. Критичне мислення: як цього навчити. Харків : Основа: «Тріада+», 2007. 112 с.

3. Комаха Л.Г. Логічні засоби аргументації у філософському знанні: монографія. Київ : Центр навчальної літератури, 2015. 360 с.

4. Конверський А. Є. Критичне мислення. Підручник для студентів навчальних закладів вищої освіти усіх спеціальностей. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 344 с.

4. Кроуфорд А. Технології розвитку критичного мислення. Київ : Вид-во «Плеяди», 2006. 220 с.

5. Макаренко В.М., Туманцова О.О. Як опанувати технологію формування критичного мислення. Харків : Основа, 2008. 96 с.

6. Пометун О.І. Основи критичного мислення. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2010. 216 с.

7. Тягло О. В. Критичне мислення: Навчальний посібник. Харків : Основа, 2008. 89 с.

8. Хоменко І. В. Еристика : підручник. Київ : Центр правової літератури, 2008. 280 с.

ВК 19. ДІАЛЕКТИКА ЯК СВІТОГЛЯДНА ОСНОВА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 4-й.

Обсяг навчальної дисципліни: 3,0 кредитів ЄКТС.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни: **ЗК 01.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК 02.** Навички використання інформаційних систем і комунікаційних технологій. **ЗК 03.** Здатність до проведення самостійних досліджень на належному рівні. **ЗК 04.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК 05.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ЗК 06.** Здатність працювати в міжнародному науковому середовищі. **ЗК 09.** Здібність до виявлення, постановки та вирішення науково-практичних проблем. **ЗК 10.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 12. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері публічного управління та адміністрування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати навчання, які досягаються під час вивчення навчальної дисципліни: **РН 1.** Знати наукові концепції та теорії, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми у сфері

економіки. **РН 2.** Демонструвати навички презентації та обговорення результатів досліджень, наукових та прикладних проблем у сфері економіки, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях. **РН 5.** Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми. **РН 8.** Глибоко розуміти загальні принципи та методи у сфері економіки, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у професійній сфері та у викладацькій практиці.

Тематичний план навчальної дисципліни: *Тема 1.* Місце діалектики в структурі знання. *Тема 2.* Діалектика як вчення про розвиток. *Тема 3.* Діалектика як метод пізнання. *Тема 4.* Діалектика як світоглядно-методологічна концепція наукових досліджень.

Рекомендовані джерела:

1. Бичко І., Табачковський В., Бичко А. Філософія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 648 с.

2. Лисий В. Діалектика і методи наукового пізнання. *Вісник Львівського нац. універ. ім. І. Франка. Серія філософія.* 2010. Вип. 13. С. 20-28.

3. Сидоренко О.П. Корлюк С. С., Власов В. В., Розова Т.В. та ін. Пропедевтичний курс з філософії науки : підруч. / За ред. О. П. Сидоренка. Київ : ОсвітаУкраїни, 2017. С. 313–317.